

Economische Controledienst van het Ministerie van Economische Zaken

Hoge Prins Willemstraat 226
 's-Gravenhage
 Correspondentieadres:
 postbus 5012
 Telefoon 070-512701, toestel 139

Aan de Heer SECRETARIS-GENERAAL van het
 Ministerie van Economische Zaken
 te
's-GRAVENHAGE

Nr.: 27.346

Rapporteur : ██████████, Hoofd Afdeling Recherche.
 Aard van het onderzoek : Uitvoer van strategische goederen.
 Aanleiding : Bespreking met plv. S.-G. mr.J.Bos op 21-6-1979.
 Betrokken firma's en/of personen : diverse
 Bijlage(n) : 3

RAPPORT

Stg. Geheime.
 Datum:
 Kenmerk:
 Rubr. ambt.:
 Aantal pag.: 13
 Aantal ex.:

Ex.nummer:
 Einddatum rubr.:
13-12-2001
BVA. J.W. Neebkeburg
paraf. S.
1979/12

Op donderdag, 21 juni 1979, werd tijdens een bespreking in het kantoor van de plv.S.-G. mr.J.Bos (verdere aanwezigen: ██████████, B.E.B.; ██████████, E.E.K.; ██████████ en ondergetekende, E.C.D.) besloten, dat bij de daarvoor in aanmerking komende bedrijven een onderzoek zou worden ingesteld naar de naleving van de bepalingen van het Uitvoerbesluit strategische goederen 1963. Hierbij ging het met name om de vraag, of in de jaren 1974 tot heden produkten, vallende onder de posten 0001 t/m 0141 van de Bijlage van genoemd besluit zijn geëxporteerd zonder de hiervoor vereiste vergunning. Speciaal diende te worden gelet op ongeoorloofde uitvoer dezer goederen met (mogelijke) bestemming Pakistan.

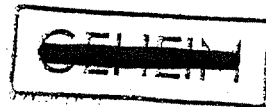
Op vrijdag, 22 juni 1979, bevond ik mij met mijn directeur, ██████████, voornoemd, ten kantore van Ultracentrifuge Nederland N.V., Scheveningseweg 44 te 's-Gravenhage, alwaar wij spraken met ██████████, directeur U.C.N. De inhoud van dit gesprek heb ik kort samengevat in een notitie, die als bijlage 1 bij dit rapport is gevoegd.

De ons toegezegde "vendorslist" werd mij op dinsdag, 26 juni 1979, door de heer ██████████, voornoemd, in zijn kantoor ter hand gesteld en is als bijlage 2 bij dit rapport gevoegd. Een bij deze lijst gevoegde notitie gaat als bijlage 3 bij dit rapport.

Het onderzoek werd onder mijn directe leiding verricht door drie rechercheurs, waarbij ik ook actief deel nam.

Bijlage 1.

Bijlage 2.
Bijlage 3.

tot een totaalbedrag van f 200.000,-- op basis f.o.b. Amsterdam, verhoogd met f 10.000,-- voor "air freight charges upto Islamabad".

- 3) Met faktuur nr.14162 d.d. 8-3-1977 werd aan

"Embassy of Pakistan in Germany
Procurement Section
Hauptstrasse 8c
5307 Wachtberg-Pech"

in rekening gebracht

"Supply of heater elements and bushes for
Hot Air Guns Type Ghibli, spares for
Measurement and safety system and
LF and HF inverters".

Totaalbedrag f 36.025,-- , "air freight charges
upto Rawalpindi-Pakistan" f 531,30 +
"packing and insurance on air freight prepaid basis"
f 1.373,60.

- 4) Faktuur nr.11310 d.d. 26-4-1977, gericht aan

"Embassy of Pakistan
Technical and Scientific Section
153-155 Rue Armand Silvestre
92400 Courbevoie, France "

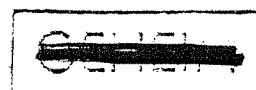
betreffende

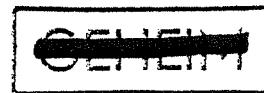
"Spare parts for measuring machine type 6001,
including
1 sensor (contactless)
1 sensor (contact)
1 extension cable for contact sensor
1 frontpanel switch
1 slotted optical limit switch
20 roll paper for Teletype total
1 fast paper tape reader, model 26 C1
1 interface PDP8F for fast reader
1 board, 12 bit memory PM 80, 8K
1 PM 837 memory extension control
1 calibration unit"

Totaalbedrag, inclusief luchtvrachtkosten tot
Islamabad, f 18.332,--.

- 6) Faktuur nr.12752 d.d. 21-9-1977 aan

"Embassy of Pakistan
Technical & Scientific Section
153, Rue Armand Silvestre
02400 - Courbevoie"

betreffende

"Schedule I.

Power supply unit	f	256.810,00
Less 7½ % discount	"	19.260,00

Air freight Schedule I	Total Schedule I	f	237.550,00
		"	9.544,08

Schedule II

10 Cold traps	f	29.460,00
Less 7½ % discount	"	2.210,00

Air freight Schedule II	Total Schedule II	f	27.250,00
		"	896,25

Te betalen f 275.240,33".

7) Faktuur nr.12753 d.d. 21-9-1977
gericht aan

"Director General Special Works Organization
169 Kitson Road
Westridge
Rawalpindi/Pakistan"

betreffende levering van

"One mass test station	f	41.990,00
Two sensitivity calibrators	"	2.184,00
Two dewars	"	3.380,00
Spare parts	"	4.312,00
High speed sniffer	"	2.018,00
Sniffer probe	"	668,00
Fine helium sprayer	"	334,00
Two weeks training	"	6.960,00

Air freight	f	61.846,00
Insurance charges	"	3.942,20
	"	526,99
	f	66.315,19".

8) Faktuur nr.13666 d.d. 16-12-1977
ten name van

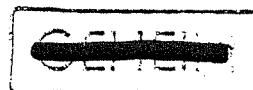
"Ambassy of Pakistan in Germany
Procurement Section
Hauptstrasse 8c
5307 Wachtenberg-Pech"

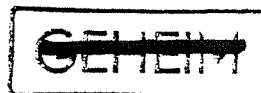
betreffende

"One measuring instrument for bellows and end-cape"	f	175.000,00
--	---	------------

Delivery F.O.A. Amsterdam	"	6.383,30
Air freight charges up to Rawalpindi/ Pakistan	"	6.383,30

f 181.383,30".

9) Faktuur nr. 14593 d.d. 3 may 1978
ten name van

"Director General
Special Works Organisation
169 Kitson Road
Westbridge, Rawalpindi"

betreffende

"Supplementary equipment and spare parts for
measuring machine and programming work"

"Delivery F.O.B. Amsterdam-Airport

Air freight charges up to Rawalpindi

f 78.295,00

" 543,15

f 78.838,15

10) Faktuur nr. 15863 d.d. 23-10-1978
gericht aan

"Director General
Special Works Organisation
169 Kitson Road
Westbridge, Rawalpindi"

betreffende levering van

"20 Cold traps"

"F.O.B. Amsterdam-Airport

Air freight charges up to Rawalpindi

f 68.400,00

" 1.162,90

f 69.562,90

Voorts troffen wij nog drie fakturen aan, betrekking hebbende op goederen, waarvan de levering nog niet zou hebben plaatsgevonden. Het betrof hier:

a) Faktuur nr. 16.744 d.d. 8-3-1979, betrekking hebbend op bestelling d.d. 28-2-1979 voor

"Supply of leak detectors and vacuum equipment and spare parts and accessoires and small flange fittings"

Totaalprijs f 141.280,00

b) Faktuur nr. 16.858 d.d. 29-3-1979, bestelling d.d. 15-3-1979 voor

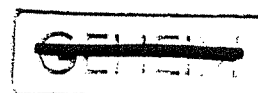
"Supply of two measuring machines type CBD 6001 with spareparts"

Totaalprijs f 606.500,00

c) Faktuur nr. 16932 d.d. 11-4-1979, bestelling d.d. 29-3-1979, voor

"Supply of cold traps"

Totaalprijs f 125.725,00

~~GEHEIM~~

Deze drie facturen waren uitgeschreven ten name van meergenoemde "Director General" (zie onder 9). Van de zijde van F.D.O. werd ons medegedeeld, dat de levering is opgeschort i.v.m. ons onderzoek. Nadrukkelijk werd betoogd, dat zich bij de reeds geleverde goederen geen geclassificeerde produkten hebben bevonden. Ons werd toegezegd, dat de technische beschrijvingen van de geleverde produkten ons zo spoedig mogelijk ter beschikking zouden worden gesteld.

Alhoewel het zeer waarschijnlijk is, dat F.D.O. in strijd met de bepalingen van het Uitvoerbesluit strategische goederen 1963 heeft gehandeld, kan zulks pas definitief blijken aan de hand van de hiervoor noodzakelijke technische beschrijvingen. In afwachting hiervan is verder geen onderzoek verricht naar de daadwerkelijke uitvoer. Inmiddels kwam deze technische documentatie in mijn bezit.

Opgemerkt wordt nog, dat F.D.O. tijdens de periode, waarover dit onderzoek zich uitstrekt, geen andere goederen bleek te hebben geëxporteerd.

Waar [redacted] is genoemd als leverancier van gevloedraaide pijpen zij nog vermeld, dat zich in het bedrijf te [redacted], voor zover wij hebben kunnen vaststellen, geen vloedraaibank bevindt. Van de zijde van [redacted] en [redacted] werd verklaard, dat twee dezer draaibanken tot begin 1974 door [redacted] zijn gebruikt voor de produktie van onderdelen voor de [redacted]. Daarna werden de apparaten overgenomen door [redacted] en in november 1977 zijn beide machines overgebracht naar het Belgische bedrijf te [redacted], waar thans de produktie van de [redacted] plaatsvindt.

Ten aanzien van de overige door ons bezochte ondernemingen zijn geen van belang zijnde bijzonderheden te vermelden.

's-Gravenhage, 12-7-1979
Het Hoofd van de
Afdeling Recherche

~~GEHEIM~~

~~GEHEIM~~

22/6-'79 Bespreking Ultracentrifuge Nederland,
Scheveningseweg 44, Den Haag.

Aanwezig: [redacted] (dir. U.C.N.)
[redacted] (b.v.i. U.C.N.)
[redacted]
[redacted]

Fysisch Dynamisch Onderzoekslaboratorium (F.D.O.) te Amsterdam
is 100% dochter van V.M.F.
V.M.F. is aandeelhoudster (7½ %) in U.C.N.

*vlgns HR bezit FDO
sedert 11.11.72 te Stom
v.h. Kingd*

In 1966 bestond reeds relatie F.D.O. - R.C.N. (later E.C.N.)
Situatie geprolongeerd.
1-1-'79 laboratorium R.C.N. overgegaan naar U.C.N.

R.C.N. is regeringsstichting en heeft 1 % aandelen in U.C.N.
Directeur R.C.N. ([redacted]) is regeringsgedelegeerde in bestuur
U.C.N.

F.D.O. participeert niet in U.C.N.
F.D.O. verricht research en vervaardigt ook bepaalde hardware (han-
werk), niet op grote schaal (prototypen). Is leverancier van
"goederen en diensten" van U.C.N., die bestellingen plaatst
bij F.D.O.
F.D.O. moet aan U.C.N. [redacted] advies vragen voor levering
aan derden als het gaat om centrifugeprodukten. F.D.O. is
hiertoe (vermoedelijk contractueel) verplicht en heeft tevens
verplichting tot geheimhouding van U.C.N.-knowhow.
U.C.N. [redacted] benadert B.Z. met de vraag, of F.D.O.-levering
(aan derden) bezwaren ontmoet.

Vraag om advies van F.D.O. aan U.C.N. wordt door U.C.N. in beginsel
doorgeleid naar B.Z.; gewoonteregel, procedure niet vastgelegd.

Omvormers zouden niet voorkomen op de lijst van strategische goederen
(zie echter post 1529 b 1 C).

Vloeistofdraaibanken onmisbaar voor vervaardiging van draaiende
onderdelen voor centrifuge. Banken te vinden bij U.C.N. [redacted] en
[redacted], [redacted] en [redacted]. Leverancier is [redacted] in W.-Dld., die aanvra-
gen uit Pakistan heeft ontvangen.
Vloeistofdraaibank vlgns. [redacted] niet op embargolijst (zie
post 1075).

Potentiële exporteurs:

[redacted])
[redacted])
[redacted]) z.s.m. komt opgave van
[redacted]) "vendorslist" U.C.N.
[redacted])

~~GEHEIM~~

~~GEHEIM~~

-2-

is aandeelhouster van U.C.N.
U.C.N. exporteert niets.

Dir. F.D.O.) eind volgende week (1 juli) met vakantie,
daaraan aansluitend: ontslag.

~~GEHEIM~~

's-Gravenhage, 25 juni 1979.
Ink./[redacted] 643/79

~~GEHEIM~~

NOTITIE aan: [redacted]
cc.: [redacted]
van: [redacted]

betreft: BELANGRIJKE onderdelen: er is uitgegaan
van de rubricering

GEHEIM (G)
VERTROUWELIJK (V)

4 M

24.01

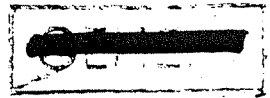
- [redacted] V intern
- [redacted] V intern
- [redacted] V intern
- [redacted] V F.D.O.-[redacted]
- [redacted] V intern
- [redacted] V intern
- [redacted] G intern

G-2

10.02

- [redacted] V intern
- [redacted] V intern
- [redacted] V [redacted]
- [redacted] V intern
- [redacted] V intern
- [redacted] V intern
- [redacted] V intern

~~GEHEIM~~

[REDACTED] v. [REDACTED]	G	intern
[REDACTED]	G	[REDACTED]
[REDACTED] (kompl.)	G	intern
[REDACTED]	G	[REDACTED]
[REDACTED]	G	[REDACTED]
[REDACTED] kompl.	G	intern
[REDACTED]	G	intern
[REDACTED]	G	intern
[REDACTED] kompl.	G	intern
[REDACTED]	G	intern
[REDACTED] kompl.	G	intern
[REDACTED]	V	intern
[REDACTED]	V	intern
[REDACTED] kompl.	V	intern
[REDACTED]	V	F.D.O.
[REDACTED]	V	Intern
[REDACTED]	V	[REDACTED]
[REDACTED]	V	[REDACTED]
[REDACTED] + [REDACTED] +	G	intern
[REDACTED] kompl.	G	[REDACTED]
[REDACTED] kompl.	V	intern
[REDACTED] kompl.	V	intern
[REDACTED]	G	intern
[REDACTED] kompl.	V	[REDACTED]
[REDACTED]	V	[REDACTED]
[REDACTED]	V	[REDACTED]
[REDACTED]	V	F.D.O.
[REDACTED]	G	intern
[REDACTED]	V	[REDACTED]
[REDACTED]	V	[REDACTED]
[REDACTED] kompl.	G	intern
[REDACTED] kompl.	G	intern

~~GEHEIM~~

  Kompl.

G intern
 G intern
 G intern
 G intern
 G intern
 G intern

~~GEHEIM~~

ECONOMISCHE CONTROLEDIENST		Bijlage
AFDELING RECHERCHE		No.
b:loort bij rapport	No. 27-346	3

's-Gravenhage, 25 juni 1979
A/642/79

~~GEHEIM~~

NOTITIE aan: [redacted]
van: [redacted]

cc.: [redacted]

Bij opdrachten aan bedrijven voor levering van goederen en/of diensten is opgenomen in onze Inkoopvoorwaarden de volgende clause:

"de leverancier is verplicht tot ABSOLUTE GEHEIMHOUDING tegenover derden, t.a.v. alle hem uit hoofde van de opdracht ter kennis gekomen bedrijfsaangelegenheden in de ruimste zin des woords, hieronder begrepen gegevens betreffende voorschriften, modellen, tekeningen, schema's en konstrukties".

Daarnaast - zeker in het geval van FDO - ([redacted], [redacted], [redacted]) - wordt veelal het ABUCO persoonlijk toegelicht door onze BVI.

[redacted] - Nederlandse vert. [redacted]
[redacted]
[redacted]
BRD [redacted]

- [redacted] - [redacted] Techn./comm. (coörd.)
[redacted] Techn.
- [redacted] - [redacted] Techn. ([redacted])
[redacted] Techn./comm.
[redacted] Techn.
- [redacted] - [redacted] coörd.
[redacted] Techn.
[redacted] Techn./comm.
- Emerson - [redacted]
[redacted]
[redacted] * [redacted] ([redacted])

* inmiddels vertrokken naar [redacted] USA.

[redacted]

~~GEHEIM~~